

DI 21/05 Dinsdagavondfilm **Radical (Christopher Zalla)** 3*** **CARTOON'S Antwerpen**

–Radical– maakt komaf met klassiek kennisonderwijs
Ruben Nollet, 01 mei 2024 in De Tijd

Wat als we ons onderwijs anders aanpakten? Wat als we de leerlingen konden prikkelen om zelf op zoek te gaan naar antwoorden? De Mexicaanse film

–Radical– vertelt het wonderlijke verhaal van een leraar die zo–n alternatieve methode ontwikkelde. In ondankbare omstandigheden.

–Stilte ligt aan de basis van gehoorzaamheid. Gehoorzaamheid ligt aan de basis van discipline. Discipline ligt aan de basis van leren.– Dat refrein kregen de leerlingen van de basisschool Jos Urbina Lpez in de **Mexicaanse stad Matamoros** telkens te horen op de eerste schooldag. In 2011 is die eerste dag echter voor en klas, het zesde leerjaar, het begin van een ervaring die het leven van de leerlingen voorgoed zal veranderen. Met dank aan de leraar die hen onder zijn hoede nam: **Sergio Jarez Correa (rol van Eugenio Derbez)**.

Wat Jarez in negen maanden voor elkaar kreeg, sloeg iedereen met verstomming, binnen de school, in de stad, nationaal en uiteindelijk ook internationaal. In 2013 wijdde het Amerikaanse tijdschrift Wired een lang artikel aan de fenomenale resultaten die de man wist te boeken met zijn onconventionele lesmethodes, met als ronkende titel –A Radical Way of Unleashing a Generation of Geniuses–.

De populaire Mexicaanse acteur-komiek Eugenio Derbez was er als de kippen bij om de filmrechten binnen te halen voor zijn productiebedrijf 3Pas, al duurde het nog tien jaar voor ze –Radical– van de grond kregen met de hulp van regisseur **Christopher Zalla**. Misschien is dat de reden waarom de film in grote lijnen het stramien van dit soort hartverwarmende en geestverheffende verhalen volgt. In wezen weet je van bij het begin wat –Radical– zal brengen. De beginsituatie is pikdonker, er verschijnt een lichtende figuur aan de

horizon met unieke ideeen om de boel recht te trekken, er is tegenwerking en tegenslag, maar finaal volgt het grote gelijk. Pas dat toe op het onderwijs, en je komt uit bij films als –Dead Poets Society–,–Dangerous Minds– en –School of Rock–.

Stad zonder hoop

En toch is –Radical– meer dan de zoveelste variatie op een welbekend thema. De omstandigheden waarin de twaalfjarige kinderen opgroeien, spelen zeker mee. De stad Matamoros ligt aan de overkant van de grens met de VS, naast het Texaanse Brownsville, en is een knooppunt in de drugssmokkel. Leerlingen kijken er niet van op als ze op weg naar school bedekte slachtoffers van schietpartijen voorbijlopen. Zodra ze een bepaalde leeftijd bereiken, groeit de druk om zich aan te sluiten bij en van de criminele bendes. Overdag weerklinken geregeld pistoolschoten.

De alomtegenwoordige misdaad en corruptie is bovendien maar en van de redenen waarom de toekomst donker oogt en de kinderen het gevoel hebben dat ze klem zitten. Sommigen moeten al op jonge leeftijd voor hun broers en zussen zorgen, omdat hun ouders lange uren kloppen in een van de zowat 120 –maquiladoras–, slecht betalende fabrieken. Of ze groeien op in bittere armoede naast en van de vele enorme vuilnisbelten in de stad. De Escuela Primaria Jos Urbina Lpez ligt naast een zwaar vervuild kanaal met stinkend stilstaand water. Matamoros was een stad zonder hoop, waardoor het werk van Jarez des te meer indruk maakt. Als lokale jongen besloot hij onderwijzer te worden, met de bedoeling alvast dat stukje van de wereld te verbeteren. Na vijf jaar lesgeven kwam hij tot de vaststelling dat hij nauwelijks doordrong tot zijn leerlingen. Hij begreep dat het leerprogramma hem aan banden legde. De strikt uitgetekende planning was er enkel op uit om de jongeren kennis te laten slikken. Met als heilige einddoel het nationale ENLACE-examen, te vergelijken met de PISA-test in Europa.

Het plezier van ontdekken

Waar zijn collega–s op automatische piloot bleven aanmodderen, besloot Jarez het over een andere boeg te gooien. De inspiratie vond hij bij een YouTube-video over de **pedagoog Sugata Mitra**,

die rond de eeuwwisseling straatkinderen in India vrij had laten experimenteren met computers en daar verbluffende resultaten mee had geboekt.

–Het was een simpele mentaliteitswijziging–, legt regisseur Zalla uit. –In plaats van de autoritaire figuur die op je neerkijkt, stilte en gehoorzaamheid eist en zegt wat je moet onthouden, is de leraar iemand die je vraagt wat je interesseert en wat je wilt leren, die toont dat nieuwsgierigheid beloond wordt met ontdekking. En dat motiveert. Het plezier om zelf dingen te ontdekken is voor mij de essentie van jong zijn.– –Radical– slaat ondanks het occasionele sentiment aan omdat de film evenzeer focust op de kinderen als op de leraar, en omdat je met hen meeleeft. Je raakt diep onder de indruk van de creativiteit en het doorzettingsvermogen die Jarez aan de dag legt. De filosofie van Mitra heeft de voorbije decennia met succes ingang gevonden in bepaalde onderwijsstructuren, bijvoorbeeld in Finland. Maar het zegt veel dat de echte Sergio Jarez bij de Mexicaanse overheid nooit de erkenning heeft gekregen die hij verdient. Niet dat het hem veel kan schelen. Hij blijft aan de slag in zijn school in Matamoros. Tot grote vreugde van zijn leerlingen.

De essentie

De hartverwarmende Mexicaanse film –Radical– is gebaseerd op feiten. Centraal staat een onderwijzer die besluit zijn lessen compleet anders aan te pakken. Genspireerd door een Indiase pedagoog stopt hij zijn leerlingen alle initiatief in handen en houdt hij zich beschikbaar voor vragen. Die methodiek blijkt onverwachte vruchten af te werpen. De film schuwt het sentiment niet, maar slaat aan omdat hij de harde dagelijkse realiteit van de kinderen niet verbergt.

Van **Christopher Zalla** en met **Eugenio Derbez**

Duur: 125 min

Na de film gaan we samen nog iets drinken!

Afspraakuur: 19u30

Afspraakplaats: aan de kassa van **Cartoon's**, Kaasstraat 4-6 Antwerpen.

Wegwijzer: door het feit dat de

Cartoon�s gelegen is aan de Kaasstraat nabij het Stadhuis en de Grote Markt, is het zeer vlot bereikbaar met het openbaar vervoer (trein, tram, bus).

Aanvangsuur: 20u

Info: Luc F - 0484 98 38 37

of: Ben VdP - 0470 90 24 73